

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Veiligheid en Justitie
De heer mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

Datum 2 oktober 2012
Betreft Mededeling mensenhandel (COM(2012)286)
Kenmerk 151353u

Geachte heer Opstelten,

De leden van de commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-raad hebben met belangstelling kennisgenomen van de mededeling van de Europese Commissie met de EU-strategie voor de uitroeiing van mensenhandel 2012-2016.¹ De leden van de **SP**-fractie staan zonder meer positief tegenover deze mededeling, vervat in een mooie, heldere notitie. Mensenhandel is een groot kwaad dat dermate professioneel georganiseerd is dat alleen gezamenlijk optrekken van zoveel mogelijk landen, al dan niet binnen de Europese Unie, hier op termijn enige halt aan zal kunnen toeroepen.

De leden van de SP-fractie hebben een aantal vragen aan de regering.

1. De regering betreurt dat niet expliciet aandacht is besteed aan de rol die gemeenten zouden kunnen spelen. "Het stimuleren van bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit is een prioriteit van het Nederlandse beleid", zo lezen de aan het woord zijnde leden in het BNC-fiche. Deze leden hebben ernstige bedenkingen tegen de overheveling van het strafrecht van rechtspraak naar bestuur. Dit lijkt zich de laatste jaren als een olievlek uit te breiden. Het stimuleren van bestuurlijke aanpak van mensenhandel is in strijd met de "nota keuze sanctiestelsel" die door de toenmalige minister van Justitie in oktober 2008 aan deze Kamer is aangeboden. De minister maakt daarin een onderscheid tussen rechtshandhaving in "besloten context" versus handhaving in een "open context". Bij besloten context is er sprake van een reeds bestaande verbinding tussen burger of bedrijf en overheid. In dat geval bestaat een voorkeur voor bestuurlijke sanctionering, aldus de voormalige minister. Ingeval van "open context" dient sanctionering door de rechter plaats te vinden. Bij mensenhandel is sprake van een open context. Daarbij is dus niet het bestuur maar de rechtspraak aan zet. Waar doelt de regering op in de hierboven aangehaalde zin? De aan het woord zijnde leden vermoeden een link met het wetsvoorstel regulering prostitutie (Kamerstukken 32 221). Graag ontvangen deze leden een toelichting.

2. Houdt het Nederlandse beleid met betrekking tot slachtoffers van mensenhandel nog steeds in dat de slachtoffers uit derde landen na afloop van het strafproces het land moe-

¹ COM(2012)286. Zie ook dossier **E120021** op www.europapoort.nl

ten verlaten? Hoe verhoudt dit beleid zich tot de opmerking in Richtlijn 2011/36/EU dat doel is dat slachtoffers kunnen herstellen en weer in de samenleving kunnen integreren (zie p. 3 van de mededeling)? Houdt dit in dat het onder omstandigheden ook mogelijk is dat slachtoffers na afloop van het strafproces in Nederland mogen blijven? Zo ja, aan welke omstandigheden moet dan gedacht worden?

3. Actiepunt 3 van prioriteit nr. 1 van de mededeling handelt over de bescherming van kinderen. Uit onderzoek blijkt dat kinderen gevaar lopen opnieuw slachtoffer te worden van mensenhandel. In dat verband hebben de leden van de SP-fractie een vraag: Nederland zet in op terugkeer van alleenstaande minderjarige vreemdelingen via terugkeerhuizen in de landen van herkomst. In de praktijk blijken kinderen daar echter nauwelijks aan te komen of langer dan enkele dagen te verblijven. Zij worden op de luchthaven opgewacht of binnen enkele dagen vanuit het tehuis meegenomen, zogenaamd door hun ouders, maar daarop is geen enkele controle. De kans dat deze kinderen wederom slachtoffer worden van mensenhandel is naar de mening van de leden van de SP-fractie levensgroot aanwezig. Ziet de regering dat in?

Het Kinderrechtenverdrag schrijft voor dat bij alle besluiten over kinderen het belang van het kind de eerste overweging dient te zijn. De Mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa en Defence for Children hebben Nederland er al op aangesproken dat terugkeer in een terugkehruis zonder individuele belangenafweging de toets van het Kinderrechtenverdrag niet kan doorstaan. Desondanks werkt Nederland aan het oprichten van een derde terugkehruis, en wel in Afghanistan. Een individuele belangenafweging kan met betrekking tot Afghanistan in de ogen van de leden van de SP-fractie niet aan de orde zijn: een terugkehruis in dat onveilige land kan nooit in het belang van een kind zijn. Is de regering het met deze leden eens dat een minimale eis voordat verder wordt gegaan op de weg van terugkehruizen is dat onderzocht wordt hoe het de via die huizen teruggestuurde kinderen na aankomst vergaat? Komen zij terecht bij familie? Worden zij opnieuw op het vliegtuig gezet om in een vreemd land voor anderen onder kindonterende omstandigheden geld te verdienen? Is Nederland, mede in het licht van de onderhavige EU-strategie voor de uitroeiing van mensenhandel bereid om gedegen onderzoek te doen naar de kinderen die via terugkehruizen in het land van herkomst aankomen? En is Nederland het met deze leden eens dat kinderen in elk geval niet teruggestuurd mogen worden naar onveilige landen, en dat er altijd een individuele belangenafweging plaats moet vinden?

4. Hoe is de stand van zaken met betrekking tot de wachtlijsten voor de opvang van slachtoffers van mensenhandel, graag onderscheiden naar meerder- en minderjarige slachtoffers?

De commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-raad ziet met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangt deze graag binnen **vier weken** na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

Prof. dr. P.L. Meurs

Voorzitter van de commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-raad